

Et Dukkehjem i Wessels gate 15

HENRIK IBSEN TETT PÅ

JUNI DAHR er utdannet ved Statens Teaterhøgskole. Hun var fast ansatt ved Den Nationale Scene i Bergen i 12 år. Hun har turnert og gjestet store deler av verden med sitt eget kompani Visjoner. Hun har søkt etter en nær og direkte spillestil, gjerne i samarbeid med musikere. Spillestedene er ofte utradisjonelle arenaer. Hun er bl.a. kjent for Jeanne d'Arc, Ibsen Kvinner, Kristin Lavransdatter, Cassandra og Markens Grøde. Juni leder og driver Visjoner Teater som står bak produksjonen "Et Dukkehjem i Wesselsgate 15". Juni har bl.a. mottatt Fulbright Scholarship, "Critics Award" i Los Angeles, Ibsen Prisen, Telenors Kulturpris og Eckboes kulturpris.

KRISTÍN KAJANDER er utdannet ved Statens Teaterhøgskole, og har jobbet ved Den Nationale Scene i Bergen, Nationaltheatret, Torshovteatret, Riksteatret og Rogaland Teater. Hun har spilt mange sentrale Ibsen-roller, bl.a. Rebekka West i Rosmersholm, spilt i TV-serier og hatt flere filmroller, bl.a. Hard Asfalt. Kristin har også gjort egne prosjekter for Vestfoldfests spillene og Kirkens Bymisjon, og vært engasjert som skuespiller og sanger i to bestillingsverk til jazzfestivalen i Molde.

TERJE STRØMDAL er utdannet ved Statens Teaterhøgskole og har arbeidet ved Nationaltheatret, Trøndelag teater og Torshovteatret. Han er godt kjent fra Portveien 2 og som Jean Claude (den franske kokken). Han har jobbet som instruktør ved Teatret Vårt i Molde og ved Teater Ibsen. Han har mottatt kritiker pris for "Den 25. timen" og Hedda-prisen for "Amadeus" hvor han spilte Salieri.

ROBERT SKJÆRSTAD har arbeidet som freelanceskuespiller siden 1990. Han har vært engasjert ved Nationaltheatret, Trøndelag teater, Teatret Vårt, Sogn og Fjordane Teater og Rogaland teater. Han har lang erfaring fra frie teatergrupper som bl.a. Verdensteatret, Passage Nord og Grusomhetens Teater. Sistnevnte teater har han vært tilknyttet siden 1996. Robert har hatt flere ledende filmroller som i den kritikerroste filmen Budbringeren, Amatørene og Hawaii Oslo. Han er også godt kjent fra flere TV-serier.

LARS ØYNO Er utdannet ved Statens Teaterhøgskole. Han har vært skuespiller på Trøndelag Teater, og har også hatt engasjementer ved Riksteatret, Verdensteatret og NRK Drama. Siden 1992 har han vært regissør og leder for Grusomhetens Teater.

TONJE GOTSCHALKSEN har treåring skuespillerutdannelse ved Teaterprosjekt 84. Hun var med å starte Company of Wolves, i London i 1988. Medvirket til 94 som skuespiller og instruktør og har siden det arbeidet med regi, dramatisering, konsept- og tekstutvikling for teater for flere frie grupper og egne prosjekter. Av prosjekter kan nevnes "Så klyp deg i armen da vel", en teatertekst skrevet sammen med barn fra Kampen Skole og "Kokila mellom barken og veden". Hun har skrevet "Høstbrann" en helaftens teatertekst.

MARIANNE ROLAND er utdannet ved Universitetet i Bergen og har hovedfag i teatervitenskap. Hun har vært produsent siden 1989 parallelt med arbeid ved Universitetet i Oslo, bl.a. ved Bergen Internasjonale Teaterfestival, med historisk utespill og som freelance med egne prosjekter. Hun arbeider nå for Visjoner Teater, -som også står bak prosjektet låvetour med "Markens Grøde".

VELKOMMEN HJEM TIL Nora og Torvald Helmer

Visjoner Teater realiserer i 2006 et teatereksperiment: å spille et Ibsen-drama i en virkelig leilighet.

En dag i september 2004 syklet jeg fra samtaler ved min fars sykeseng raskt avsted for å møte direktør Olav Aaraas på Folkemuseet; jeg hadde en teateride i hodet: "La oss spille Ibsen tett på i virkelige rom?". Jeg var blitt så provosert av flere dyktige, iskalde og betraktende Ibsen produksjoner de siste årene. Hvorfor skal vi modernisere Ibsen? Det er jo han som er moderne. Vi må høre og føle hva han sier til oss!

Olav Aaraas så lenge på meg; "Er du klar over at vi er i gang med å innrede Et Dukkehjem etter Ibsens sceneanvisninger i bygården Wesselsgate 15?" "Hva?" - jeg ristet på hodet. "Kom!" han dro meg med opp på byggeplassen i tredje etasje i OBOS gården. Vi skrittet rundt blant plankebord, gipsplater og murpuss sammen med snekkere og bygningsarbeidere. Langsomt gikk det opp for meg at her var det mulig å prøve ut en teaterdrøm.

"Gå hjem å skriv en kort beskrivelse av ditt prosjekt. Så presenterer vi den for OBOS".

Halvannet år senere tar forestillingen form. Teksten ble bearbeidet sammen med instruktør Tonje Gotschalksen for 5 skuespillere. Et fantastisk team av skuespillere, instruktør og produsent alle med engasjement og pågangsmot sa ja. Sammen skulle vi finne vår tolkning av "Et Dukkehjem i Wesselsgate 15".

Takk alle ja-mennesker som har gjort dette mulig,
...og til min far som alltid sa: "Gjør det!"

Juni Dahr, mai 2006.

Nora Helmer: JUNI DAHR

Torvald Helmer: LARS ØYNO

Doktor Rank: TERJE STRØMDAL

Fru Kristine Linde: KRISTIN KAJANDER

Sakfører Krogstad: ROBERT SKJÆRSTAD

Instruktør: TONJE GOTSCALKSEN

Kostyme: Silje Fjellberg

Produsent: Marianne Roland

Tekstredigering: Juni Dahr og Tonje Gotschalksen

Foto: Thomas Bjørnflaten og Anders Lien

Grafisk Design: Anders Lien

Frihet, likhet og kjærlighet i Et Dukkehjem

Frihet og likhet er ikke nok: Nora drar først og fremst fordi hun ikke lenger elsker Helmer. Et dukkehjem tar opp tråden fra Samfundets støtter og understreker at en for å elske en kvinne, må se henne som det individet hun er, ikke bare som hustru og mor, eller som datter og hustru:

NORA (til Torvald). I har aldrig elsket mig. I har bare syntes, det var fornøjetligt at være forelsket i mig.

Nora forkaster rett og slett den tradisjonelle betydningen av ordet kjærlighet. Helmer har nok elsket henne ut fra sine prinsipper om hva det er å elske en kvinne, men Nora krever noe han kanskje ikke er i stand til å gi, nemlig at begrepet kjærlighet skal få et revolusjonerende nytt innhold.

Når Helmer spør om hva som trengs for at hun skal vende tilbake til ham, svarer Nora at da måtte det vidunderligste skje: "At samliv mellom os to kunde bli'e et ægteskab" (8:364). Jeg tolker forskjellen mellom samliv og ægteskab (som Nora nå ser på som en uoppnåelig drøm) som kjærlighet. Hva skal regnes som kjærlighet mellom en mann og en kvinne i en verden der kvinner også krever å bli anerkjent som individer? Hva vil det kreve av to moderne individer å bygge et forhold (enten vi kaller det ekteskap eller rett og slett et samliv) basert på frihet, likhet og kjærlighet? Disse spørsmålene kommer Ibsen til å vende tilbake til.

Toril Moi

Professor i komparativ litteratur.

Toril Mois siste bok er Ibsens modernisme, utgitt av Pax Forlag.

WESSELS GATE 15 – OBOS-gården på Folkemuseet

I desember 1998 fikk Norsk Folkemuseum en usedvanlig forespørsel: Ville vi ha en bygård? Det var konsernsjef i OBOS, Martin Mæland, som spurte, og svaret var ja!

Bygården var Wessels gate 15, byggemeldt i 1865, og oppført som en av de første gårdene på Meyerløkka.

«Wessels gate 15 – OBOS-gården» er innredet som en rekke fortellinger om boskikk i byen gjennom 130 år. Seks «hjem» er allerede ferdig og viser tiden fra 1879 fram til 2002. «Et dukkehjem – 1879», Nora og Torvald Helmers hjem, er innredet med utgangspunkt i Henrik Ibsens scenebeskrivelse

Ved innredningen av gården er det lagt vekt på autentiske arbeidsprosessene, noe som har stilt store krav til håndverkerne. Trapp og balkong, dører, vinduer, panel og listverk er gjenbrukt, samtidig som gården er tilført moderne teknologi for temperaturstyring og tyveri- og brannsikring. Innredningen har vært et krevende arbeid hvor de fleste av museets konservatorer har deltatt, i tillegg til en rekke engasjerte og innleide folk. Wessels gate 15 er et kostbart prosjekt som bare har vært mulig ved OBOS sjenerøse hjelp. Når prosjektet avsluttes sommeren 2009, har OBOS bidratt med ca. 50 millioner kroner!

Morten Bing

*Leder for Forsknings- og utstillingsseksjonen
Norsk Folkemuseum*

HENRIK IBSEN TETT PÅ

Hvordan opplever vi "Et dukkehjem" i dag, hvis vi er hjemme hos Nora og Torvald Helmer og blir vitne til at ekteskapet og kjærlighetsdrømmen går i oppløsning?

Både skuespillere og publikum blir utfordret til å møte Ibsens tekst på nytt i nye omgivelser utenfor teaterscenen. Her blir vi alle sårbare.

Hva er virkelig kjærlighet? Hva er et sant og ærlig samliv? Henrik Ibsens tekst går i dybden av det å være menneske - å ta frie valg og ta ansvar for eget liv.

Hvordan to likeverdige mennesker skal kunne elske og respektere hverandre er like aktuelt i dag som for 120 år siden. Søker ikke alle etter kjærlighet og bekreftelse hos et annet menneske?

VISJONER

JUNI DAHR © 2006

"Et Dukkehjem i Wesselsgate 15" er et samarbeid mellom Stiftelsen Visjoner, OBOS og Norsk Folkemuseum. Visjoner Teater takker Fritt Ord for støtte.

Kontakt:
dukkehjem@dahr.no
www.dahr.no